

ARBEIDERPARTIET

Program 2024

Innledning

Tilslutningen til Arbeiderpartiet er på et historisk lavmål.

Folk flest synes at det er likegyldig hvilket parti de stemmer på fordi det nesten ikke er forskjell på dem. Og de skjønner ikke at unge mennesker uten arbeidserfaring kan settes inn i høye offentlige verv.

I det offentlige rom diskuteres det nesten ikke politikk, bare saker.

Avstanden mellom fattig og rik har økt.

Mange lever under EU sin fattigdomsgrense.

Vi må sette et stort spørsmål ved om vi forvalter våre inntekter riktig.

Norge bruker dobbelt så mye i statsbudjettet dersom en sammenligner med Finland som har omtrent like mange innbyggere. Hvorfor?

Utfordringen

1. Vi må sette landet og byens rammebetingelser på dagsordenen.
2. Tiltak for å gjennomføre EU sine klimamålsettinger må intensiveres.
3. Vi må komme med alternativer til arbeidsplasser når oljevirkksomheten trappes ned.
4. Vi må evne å fremskaffe alternativ energiforsyning
5. Vi må gjøre de politiske skillelinjene mer synlig.
6. Vi må bli flinkere å argumentere i politiske debatter.
7. Vi må utforme en politikk som i større grad viser solidaritet med de svake i samfunnet og her må vi ikke være redd for å gå langt nok.
8. Vi må sette partifeller som har arbeidserfaring i de viktigste offentlige vervene.

9. Vi må sette partifeller som har arbeidserfaring i de viktigste offentlige vervene.
10. Skatt på formue treffer ikke alltid riktig målgruppe og må endres.

Økonomi

Mesteparten av statens inntekter kommer fra kyst-norge (hovedsakelig vest-norge). Olje, sjømat, skipsfart, verftsindustri, strømproduksjon og metallindustri.

Ca, 21% av statens inntekter kommer fra Oljefondet og benyttes til vanlig drift.

Da vi diskuterte bruk av oljepenger på 70 tallet, var vi enige om at oljeinntektene skulle finansiere varige verdier for folket og industrien i hele landet. Det var da tenkt på å bedre kommunikasjonen nord-syd og øst-vest.

Slik har det ikke blitt.

Det høye offentlige kostnadsnivået i Norge gir grunn til bekymring.

1. Vi må begynne å bruke oljeinntektene på varige verdier.
2. Vi må prioritere de svake i samfunnet.
3. Vi må vurdere strukturen og kostnadsnivået som vi har i vårt byråkratiske system som er det dyreste i verden.
4. Vi må avvikle de offentlige tilleggsinntektene som rammer de vanlige skattebetalerne

Klimaendringene

Co2 utslippene øker fortsatt, til tross for Paris avtalen.

Som følge av dette har deler av kloden fått høye temperaturer, flom og mange værforandringer som fører til flukt for dyr og mennesker til klima med mer normal temperatur.

Norge er et lite land og våre tiltak har liten innvirkning på den globale oppvarmingen.

Men det er viktig at vi går foran og viser vei for andre der hvor det er mulig.

Oljeproduksjonen

Oljeproduksjonen i Norge må over tid reduseres.

Det må ikke deles ut nye letetekonsesjoner.

Selv om fossilt brensel forbys, vil det sannsynligvis fortsatt være behov for olje til industrielle formål.

Når/hvis verdenssamfunnet får kontroll på Co2 utslippene, må det lages en avtale mellom de oljeproduserende landene om hvor mye det enkelte land kan produsere.

Etter hvert som oljeproduksjonen i Norge trappes ned må det skaffes ny arbeidsplasser for dem som blir overflødige og må slutte.

Sjømat

Norge har en kystlinje som kan strekkes 4 ganger rundt ekvator med optimale forhold de fleste marine arter.

I dag tar en i hovedsak opp fisk fra havet.

Mye av den fisken som tas opp er oppdrettslaks. Denne må fores, har problemer med lakselus, sårskader, høy dødelighet og rømning.

Disse forholdene ødelegger for andre marine arter i områdene der laksen oppbevares i mærer på sjøen.

Mange av disse problemene kan løses med å benytte landbaserte anlegg.

I fremtiden(i morgen) må en satse på produksjon av marine arter som lever av plankton som finnes i sjøen over alt.

Blåskjell, ulike typer tang, østers, kamskjell, sjøpung og mange andre arter kan dyrkes langs kysten over hele landet.

En slik utvikling vil gi inntekter for landet, bevare den spredte bosetningen vi har enkelte plasser og gi mange arbeidsplasser.

Fra tidligere erfaringer har en sett at slik virksomhet bedrer vannkvalitetet, stimulerer eksisterende dyreliv og fører til økt karbonfangst.

Bergen bør ta mål av seg til å lede denne utviklingen i samarbeid med Havforskningsinstituttet, Mattilsynet og UIB.

Landbruk

På store deler av vestlandet er det ikke lenger produksjon på gårdene på grunn av at brukene er så små at de ikke kan produsere nok til å brødfø en familie. Eierne tar seg jobb med fast betaling andre steder og lar brukene forfalle.

Jordbruksmyndighetene ser denne utviklingen, men gjør ikke noe med det.

Spørsmålet er om disse jordlappene kan brukes til noe annet enn kjøtt og melkeproduksjon?

Vi har sett at enkelte steder vokser det frem bær og fruktproduksjon, produksjon av grønnsaker, korn, produksjon av sider alle lokale eller kortreiste.

Det er stor sannsynlighet for at et forskningsprosjekt på jordsmonn, mengde sollys, valg av planter, organisering og fordeling av overskudd vil kunne bidra til at disse små gårdene blir produktive igjen.

I tillegg vil en slik virksomhet bidra til karbonfangst og bli en buffert mot mangel av enkelt varer fra tid til annen.

Energi til å drifte landet

Norge har frem til i dag vært selvforsynt med strøm. I de siste årene har vi produsert 5-10% mer strøm enn vi trenger. Overskuddet har vi solgt til ulike land bl.a. Sverige.

Strømforsyningen er ikke jevn hele året. I de periodene vi har hatt for liten strømproduksjon har vi som oftest kunne kjøpe fra Sverige.

Etter hvert som fossilt brensel fases ut, vil behovet for strøm øke.

Det er da viktig å fremskaffe prognoser for hvordan strømbehovet vil utvikle seg for å ha et grunnlag for hvor mye strømproduksjonen må økes hvert år.

Det er i denne sammenheng en forutsetning at det er avklart hvilken type strømproduksjon en skal satse på (forbedring av gamle anlegg, vannkraft, vindmøller eller bølgekraftverk).

En bør satse på fornybar energi.

I tillegg må det utvikles spareprogrammer (mer bevisst bruk av strøm i hjemmene, utvikling av elektriske produkter som bruker mindre strøm enn tidligere og andre nye løsninger).

Det norske folket har finansiert og bygget opp den strømforsyningen vi har i dag. Dette var gjort gjennom offentlig eide kraftselskap som i utgangspunktet leverte kraft etter selvkostprinsippet til forbrukerne. I 1991 ble det vedtatt en lov som gav selskapene adgang til å omdanne seg til aksjeselskap med kommuner, fylke og stat som aksjonærer. I denne sammenheng ble det stilt krav til overskudd. Prinsippet om selvkost ble da forlatt, prisene steg og eierne fikk hundrevis av millioner utbetalt i utbytte hvert år.

I år 2020 inngikk staten en avtale med EU om salg av energi til markedspris. Dette resulterte i at strømprisene i Norge ble så høye at staten måtte gå inn med subsidier til forbrukerne samtidig som overskuddene i de norske kraftselskapene økte kraftig.

Overskuddene ble i hovedsak brukt til å øke det offentlige forbruket.

For at vi skal få rettferdighet i bruken av strøm må det gjøres vedtak om at de offentlige kraftprodusentene skal drives etter selvkostprinsippene selv om de er organisert som aksjeselskap.

Når det gjelder EU avtalen, så kan den fortsatt gjelde siden denne gjelder overskuddskraft. Vi kan ikke forplikte oss til å levere mer kraft ut av landet enn det vi har av overskudd.

Solidaritet i hverdagen

Vi må bli bedre til å ta vare på de svake i samfunnet.

- 1. Vi kan ikke akseptere at minstepensjonistene skal få en pensjon som ligger under EU sin sultegrense.**
- 2. Vi kan ikke akseptere at sykehusstilbudene i utkantstrøkene gjøres så dårlig at det går ut over liv og helse.**

Vi kan heller ikke akseptere at kutt i budsjettene til sykehusene fører til reduserte tilbud.

- 3. Ingen skal sulte i Norge. Kommunene må samarbeide med de veledighetsorganisasjonene som deler ut mat og bidra med økonomisk hjelp når det trengs.**

- 4. Det samme gjelder en seng å sove i.**

- 5. Også på klesfronten må det være et samarbeid. Brukte ordentlig klær må ikke kastes, men kunne benyttes av dem som trenger dem.**

Bompengene i Bergen

Vei og tunnel anleggene i Bergen skulle betales med bompenger.

Bompengene skulle opphøre når anleggene ble nedbetalt.

Anleggene er nå nedbetalt, men bompengene kreves fortsatt inn.

Inntektene går til å drifte bybanen som forvaltes av fylkeskommunen.

Med andre ord er det bilistene og tungtrafikken som betaler for kollektivtrafikken for bybanen i Bergen. Dette kunstgrepet har vært lite fremme i media i Bergen.

Når/hvis det kommer bybane til Åsane, vil sannsynligvis flere i Åsane reise med bybanen og færre med bil.

Utgiftene vil da øke og inntektene synke.

Fylkeskommunen har ikke finansiell evne til å dekke dette underskuddet.

- 1. Vi kan ikke bygge bybane til Åsane før vi vet hvordan vi skal finansiere driften.**
- 2. Det skal ikke betales bompenger i Bergen.**

Vi må bytte navn til Kollektivavgift.

Byen Bergen

Hvordan ønsker vi at byen vår skal fremst

Stikkord: Fisketorget, bryggen, den gamle trehusbebyggelse, sjøfartsbyen, byen mellom de 7 fjell, turistbyen etc..

1. Vil vi ha et levende sentrum med boliger, parkeringsplasser og grøntareal?
2. Vil vi ha en overvekt av restauranter, puber og frisører?
3. Skal vi kvitte oss med fisketorget?
4. Skal vi gjøre Bergen til et nasjonalt marin senter?
5. Er det riktig å flytte Bergen Havn?
6. Listen er lang!

Bergen, den 6. januar 2024

Terje J. Ledahl